

Rektorovo pismo studentima

Poštovani kolegice i kolege, studentice i studenti Sveučilišta u Zagrebu,

Pri kraju ljetnih ispitnih rokova i prije početka ljetne stanke dužnost mi je podsjetiti vas na odluku Senata od 5. srpnja 2011. koja najavljuje odgodu početka nastave u idućoj akademskoj godini ukoliko se sa sveučilišnom zajednicom ne uspostavi puna suradnja na izradi strateških smjernica za visoko obrazovanje i znanost kao preduvjeta za buduće zakonodavstvo, u skladu s propisima Republike Hrvatske i standardima demokratske procedure. Nadam se da se ta odluka Senata neće morati provesti, i da će se, uz pomoć saborskih i drugih tijela, između Vlade, tj. resornog ministarstva i sveučilišne zajednice uspostaviti odgovarajući konstruktivan dijalog. Ipak, za slučaj da dode do odgode nastave, vrlo je važno da studenti budu upoznati s njenim razlozima i mogućim posljedicama.

Prije svega, takva je odluka donesena zato što na našem sveučilištu postoji široka suglasnost da bi sadašnji prijedlozi Zakona o sveučilištu, Zakona o visokom obrazovanju i Zakona o znanstvenoj djelatnosti bili pogubni, kako za Sveučilište u Zagrebu, tako i za hrvatski sustav visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti u cjelini. Usvajanjem takvih zakona upravljanje Sveučilištem otuđilo bi se od njegovih profesora i studenata i podvrgnulo vanjskim utjecajima uvjetovanim političkim ili nekim drugim skupnim interesima. Onemogućilo bi se normalno djelovanje Sveučilišta, i vrlo vjerojatno stvorile pretpostavke za njegov raspad. Znanstvena djelatnost bi se u sve manjoj mjeri odvijala na sveučilištima, što bi umanjilo i njihovu društvenu ulogu i kvalitetu nastave koja se na njima izvodi. Mnoga inozemna iskustva upozoravaju nas da Hrvatska ne bi bila prva država u kojoj bi nepripremljene, netransparentne i nepotpune zakonodavne intervencije dovele do urušavanja visokog obrazovanja i znanosti.

Nadalje, najava da bi se zakonskim prijedlogom uvelo besplatno obrazovanje plasira se u javnost u trenutku u kojem je hrvatsko visoko obrazovanje već više godina podvrgnuto jakim restrikcijama, sa smanjenjem financiranja u protekloj 2010. godini većim od 6 posto. Takva najava nema realnu podlogu ni u projekcijama državnog proračuna za nekoliko sljedećih godina, tako da se ona, ili ne bi ostvarila (što je mogućnost koja je de facto ugrađena u odredbu prijedloga zakona o visokom obrazovanju), ih bi u slučaju provedbe dovela do daljnjeg osiromašenja javnog visokog obrazovanja s mnogim negativnim posljedicama, od kojih bi najpogubnija bila odljev najkvalitetnijih profesora i studenata u privatni sektor ih u druge zemlje koje nude bolje uvjete rada i studiranja.

U proteklih nekoliko mjeseci, Sveučilište je iznijelo brojne primjedbe na zakonske prijedlog koje su bile vrlo jasno argumentirane, potkrijepljene podacima i uvidima kompetentnih stručnjaka za razne aspekte tih prijedloga. Resorno ministarstvo se međutim potpuno oglušilo na te primjedbe i ne osvrnuvši se na njih. Sveučilište je višekratno izrazilo punu spremnost za suradnju s Vladom na izradi nacionalne strategije razvoja znanosti i visokog obrazovanja te zakona donesenih temeljem takve strategije. Ministarstvo na žalost takve inicijative nije prihvatilo, već je, bez ikakvog argumentiranog odgovora na brojna upozorenja, uputilo prijedloge zakona u saborsku proceduru, čime su prekršeni temelji demokratske procedure i mjerodavni hrvatski propisi o dužnosti savjetovanja zainteresirane javnosti u postupku izrade zakona. U toj situaciji Senat Sveučilišta je bio primoran donijeti odluku od 5. srpnja kako bi se spriječila šteta koja bi se usvajanjem zakona nanijela visokom obrazovanju i znanosti.

Valja napomenuti da je odluka Senata o odgodi početka nastave bila donesena s pet suzdržanih glasova, od kojih su četiri bili glasovi studentskih predstavnika. Potpuno je

razumljivo da studentski predstavnici nisu mogli, u ime čitave skupine koju predstavljaju, preuzeti odgovornost za tako važnu odluku kao što je odgoda nastave. Jednako tako treba podsjetiti da su studentski predstavnici samoj temi zakonodavstva posvetili veliku pozornost. Studentski zbor kao i druge studentske organizacije u više navrata su se očitovale o prijedlozima zakona. Njihove ocjene su se uvelike podudarale sa stajalištima koja je zauzeo Senat i mnoga fakultetska vijeća, što potvrđuje da su interesi studenata neodvojivi od interesa drugih dijelova akademske zajednice. Uostalom, Senat je tijekom ove akademske godine sve zaključke koji se odnose na zakonske prijedloge donosio jednoglasno.

Uvažavajući pozornost koju ovoj temi posvećuju studentski predstavnici, pozivam i sve druge studentice i studente da se upoznaju sa sadržajem prijedloga zakona kao i stajalištima Sveučilišta o tim prijedlozima koji se mogu naći na mrežnoj stranici vwww.unizg.hr te da prate raspravu i sudjeluju u njoj. Pokaže li se odgoda nastave na jesen izglednom, organizirat će se tribine i drugi skupovi kako bi što veći broj članova sveučilišne zajednice mogao raspravljati o prijedlozima zakona i stajalištima Sveučilišta. Organizacija tih skupova održavat će se u suradnji s čelništvom sastavnica i studentskim predstavnicima. Predstavnici Ministarstva bit će zamoljeni da na tim skupovima obrazlože svoja stajališta.

Nadalje, tijekom odgode početka nastave svi će zaposlenici na Sveučilištu raditi, ispunjavajući druge radne obveze. Oni nastavnici koji će iz bilo kojeg razloga htjeti održavati nastavu, imat će na to pravo. Dakle, neće se raditi ni o štrajku niti o prisilnoj obustavi rada od strane poslodavaca (tzv. lock-outu).

Odgoda nastave u idućoj akademskoj godini neizbježno će dovesti do određenih poremećaja. Neće se izvoditi predavanja, vježbe, seminari i drugi oblici nastave dok o tome nadležna sveučilišna tijela ne donesu odgovarajuće odluke. Ipak, zajedno s dekanima i studentskim predstavnicima poduzet ćemo sve kako bi se zaostaci nadoknadili i akademska godina dovršila tako da se svima omogući ispunjenje studijskih obveza.

Često se postavlja pitanje hoće li se održavati ispiti i upisi u iduću godinu te hoće li studenti moći ostvariti sva prava koja proizlaze iz upisa. U više navrata sam izjavio da pravo studenata na polaganje ispita i upis godine ne smije biti ugroženo. Učinit ćemo sve da se ta prava ostvare u potpunosti. Nadalje, ukoliko štrajk koji nije povezan s odlukom Senata o odgodi početka akademske godine, i koji je ovih dana pokrenuo Sindikat visokog obrazovanja i znanosti Akademska solidarnost, potraje do vremena jesenskih ispitnih rokova, tražit ću od kolega koji štrajkaju da ipak održe ispite.

Ponovno izražavam svoju nadu da neće biti potrebno provesti zaključke Senata o odgodi početka nastave u idućoj akademskoj godini. Ako pak do odgode dođe, ona će kratkoročno uzrokovati negativne posljedice za studente i njihove nastavnike. One su međutim mnogo manje štetne od onih koje bi Sveučilištu u Zagrebu i svim njegovim bivšim, sadašnjim, i budućim studentima nanijelo prihvaćanje predloženih zakonskih prijedloga.

Poštovani kolegice i kolege, želim Vam ugodan ljetni odmor i uspješnu iduću akademsku godinu.

Rektor Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš